

УДК 657.1

Головацька С. І.

svitlana-14-10@ukr.net, ORCID ID: 0000-0002-1671-1718

ResearcherID: G-2576-2019

к.е.н., доц., професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування,
Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ

***Анотація.** Ефективність публічного управління сьогодні значною мірою залежить від швидкого вирішення завдань створення, відправлення, одержання, оброблення, передавання, зберігання електронних документів. Системи електронного документообігу підвищують ефективність роботи, скорочують тривалість вирішення завдань, пов'язаних із діяльністю суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування. У діяльності міжнародних та вітчизняних компаній електронний документообіг відіграє важливу роль в організації ефективного управління та налагодження автономної і повноцінної діяльності у сучасних реаліях бізнесу. Порядок функціонування електронних систем та їх використання регулюється чинним міжнародним законодавством та законодавством України, яким встановлено правила, механізми та умови щодо їх застосування. У статті визначено основні переваги електронного документообігу на підприємствах, виокремлено типи систем електронного документообігу та охарактеризовано напрями їх використання. Обґрунтовано позитивні характеристики таксономії фінансової звітності в Україні для держави, суб'єктів господарювання та інвесторів; сформовано основні організаційні засади адміністрування електронної фінансової та податкової звітності згідно з чинним законодавством України; систематизовано та охарактеризовано основні сервіси електронного документообігу та звітності; визначено роль державних органів у розробленні та адаптації національних стандартів електронної звітності.*

Ключові слова: електронний документообіг, системи електронного документообігу, таксономія фінансової звітності, електронні сервіси обліку і звітності, стандарти електронної звітності.

Holovatska Svitlana

svitlana-14-10@ukr.net, ORCID ID: 0000-0002-1671-1718

ResearcherID: G-2576-2019

Ph.D., Associate Professor,

Professor at the Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation,
Lviv University of Trade and Economics, Lviv

ELECTRONIC ACCOUNTING AND REPORTING SYSTEMS OF ENTERPRISES: ACTUAL ASPECTS

***Abstract.** The effectiveness of public administration today largely depends on the rapid solution of the tasks of creating, sending, and receiving, processing, transmitting and storing electronic documents. Electronic document management systems increase the efficiency of work; reduce the duration of solving problems related to the activities of economic entities and public authorities. In the activities of international and domestic companies, electronic document management plays an important role in the organization of effective management and establishment of autonomous and full-fledged activities in modern business realities. The order of functioning of electronic systems and their use is regulated by the current international legislation and the legislation of Ukraine, which establishes rules, mechanisms and conditions for their use. The article identifies the main advantages of electronic document management in enterprises, identifies the types of electronic domain management systems and describes the directions of their use. The positive characteristics of the taxonomy of financial reporting in Ukraine for the state, business entities and investors are substantiated; the basic organizational principles of administration of electronic financial and tax reporting according to the*

current legislation of Ukraine are formed; systematized and described the main services of electronic document management and reporting; defined the role of state bodies in the development and adaptation of national standards of electronic reporting.

Key words: electronic document management, electronic document management systems, taxonomy of financial reporting, electronic accounting and reporting services, electronic reporting standards.

JEL Classification: M10, M41

DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2021-32-02>

Постановка проблеми. У діяльності міжнародних та вітчизняних компаній електронний документообіг уже тривалий час відіграє найважливішу роль в організації ефективного управління та налагодження автономної і повноцінної діяльності у сучасних реаліях бізнесу. Сучасні системи, що дають змогу створювати, підписувати електронні документи та обмінюватися ними, а також електронні системи, які дають змогу проходити процедури електронної ідентифікації, покликані значно спростити діяльність суб'єктів господарювання. Порядок функціонування електронних систем та їх використання регулюється чинним міжнародним законодавством та законодавством України, яким встановлено правила, механізми та умови щодо їх застосування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам діджиталізації обліку, електронного формування і подання фінансової, податкової та нефінансової звітності підприємств приділено значну увагу в наукових працях таких вітчизняних учених, як С.Ф. Голов, Д.О. Грицишен, В.П. Завгородній, Н.Ю. Єршова, С.В. Івахненко, М.Б. Кулинич, О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, І.О. Матвійчук, О.М. Петрук, Л.В. Чижевська. Однак низка питань щодо узгодження нормативно-правового регулювання та інформаційних потреб користувачів обліку і звітності в умовах застосування електронних технологій сьогодні залишається невирішеною.

Постановка завдання. Метою статті є визначення основних організаційно-методичних засад функціонування, проблем і перспектив впровадження електронних систем обліку і звітності та дослідження сучасного програмного забезпечення адміністрування фінансової і податкової звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Електронний документообіг (обіг електронних документів) – сукупність процесів створення, оброблення, правлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та за необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів [5].

Порядок електронного документообігу визначається державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, устано-

вами та організаціями всіх форм власності згідно із законодавством. Це тлумачення надано у статті 9 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 року № 851-IV [5].

Переваги електронного документообігу є такими. Очевидно, що електронний документообіг порівняно з паперовим дає змогу вивести планування діяльності підприємства, облік та контроль на всіх етапах управління на новий рівень, а саме рівень комплексного підходу, системного аналізу та прогнозування, що підвищує стійкість підприємства в умовах частих криз та знижує ризики в умовах невизначеності (економить час та ресурси; об'єднує всі інформаційні потоки підприємства, зокрема внутрішні, зовнішні, змішані; спрощує менеджмент).

Для прискорення і спрощення роботи з документами існують СЕД, тобто системи електронного документообігу, що є пакетами з декількох додатків, кожний із яких відповідає за частину операцій з документами (шаблони корпоративних документів, реєстрація вхідної кореспонденції, механізми узгодження та затвердження документів, автоматичні звіти тощо) [11].

Виділяють чотири такі основні типи СЕД:

- **діловодство** (система кореспонденції і руху документів між агентами і контрагентами);
- **workflow** (налаштування бізнес-процесів, пов'язаних із документообігом);
- **архіви** (зберігання документів із різним рівнем доступу та можливістю швидкого пошуку);
- **ЕСМ** (комплексна система управління контентом, включаючи документи, таблиці, файли PDF тощо, яка виконує функції всіх названих систем).

Впровадження СЕД на підприємстві дає змогу скоротити рутинні процеси, пов'язані з обробленням, заповненням документів та обміном ними, в кілька разів (крім економії часу, СЕД зменшує ризик втрати даних, прискорює робочі процеси і покращує взаємодію всередині компанії, а також із контрагентами).

Методологічно та організаційно звітність є невід'ємним елементом усієї системи бухгалтерського обліку та виступає завершальним етапом облікового процесу. Сутністю звітності підприємств є повне, своєчасне, достовірне та послідовне відображення результатів господарських

операцій з огляду на критерії відбору для здійснення управлінських рішень. Метою складання звітності є задоволення потреб користувачів щодо надання повної, достовірної, правдивої інформації для прийняття управлінських та інвестиційних рішень.

Можливість подання електронної звітності суттєво спрощує роботу облікового апарату та має багато переваг для суб'єктів господарювання, таких як економія робочого часу та коштів на придбання бланків; гарантія автоматичної перевірки підготовлених документів щодо наявності арифметичних помилок та описок; суттєве скорочення термінів проведення перевірки щодо правомірності заявлених до відшкодування сум ПДВ та забезпечення їх своєчасного відшкодування платнику податку; автоматичне отримання платником податків можливості оновлення форматів декларацій під час введення нових форм декларацій; повідомлення про наявну заборгованість перед бюджетом; підтвердження доставки звітності; конфіденційність інформації; оперативність оброблення інформації у податковому органі.

Основним призначенням фінансової звітності є надання внутрішнім і зовнішнім користувачам правдивої, достовірної інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, фінансові результати та ефективність господарювання за звітний період. Таксономія UA XBRL МСФЗ – таксономія фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності в Україні, затверджена Міністерством фінансів України, яка адаптована до особливостей складання фінансової звітності в Україні та включає звіт аудитора і звіт про управління [1; 3; 6].

Звітність у форматі iXBRL складають та подають підприємства, що мають суспільний інтерес; публічні акціонерні товариства; суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях; підприємства, які здійснюють господарську діяльність за видами, перелік яких визначено Кабінетом Міністрів України [6].

Найбільш поширеним у світі сьогодні є стандарт електронного звітування XBRL (eXtensible Business Mark-up Language – розширювана мова розмітки ділового звітування). Формат XBRL однаково зручний як для подання обов'язкової звітності в державні контролюючі органи, так і для представлення звітів на вебсайтах підприємств для задоволення потреб користувачів. XBRL, або eXtensible Business Reporting Language, – це стандарт XML для маркування ділових і фінансових звітів задля підвищення прозорості та доступності ділової інформації за рахунок використання єдиного формату. XBRL дає можливість використовувати програмне забезпечення для прив'язки всіх фінансових статей у своїх бізнес-звітах до елементів таксономії.

Відповідно до Директиви ЄС від 12 червня 2013 року № 13/544 (Revised Directive on transparency requirements for listed companies (Transparency Directive)), до 2020 року Європейська комісія з цінних паперів та фінансових ринків (The European Securities and Markets Authority, ESMA) впровадить вимоги до подання річних фінансових звітів компаніями, акції яких котуються на фондових біржах у форматі XBRL. Відповідно до вимог зазначеного законодавчого акта, розроблення технічних стандартів і регламентів здійснюється спільно з банками, фінансовими інститутами, страховими компаніями в ході співпраці з регулюючими органами, а саме Європейською службою банківського нагляду (European Banking Authority, EBA) і Європейською службою нагляду у сфері страхування та недержавного пенсійного забезпечення (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA), які вже використовують стандарт XBRL як формат регуляторної звітності [10].

Перевагами застосування стандарту електронного звітування iXBRL є такі:

для суб'єктів звітування: правильне складання фінансової звітності; виключення дублювання під час подання фінансової звітності регуляторам; якісна фінансова звітність, що сприятиме залученню інвесторів;

1) для держави: швидкість і автоматичність оброблення та аналізу фінансової звітності; своєчасне виявлення ризиків та оперативне реагування на них; більш ефективний і менш затратний регуляторний процес;

2) для інвесторів: якісне розкриття інформації за міжнародними стандартами; швидкість і автоматичність оброблення й аналізу фінансової звітності; краще розуміння ризиків і перспектив бізнесу.

За неподання звітності в електронному форматі iXBRL, згідно зі статтею 163 Кодексу України про адміністративні правопорушення, застосовуються такі штрафні санкції [4]:

– порушення порядку оприлюднення фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності разом із аудиторським звітом тягне за собою накладення штрафу від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (17 000–34 000 грн.).

– повторне (протягом року) вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, тягне за собою накладення штрафу від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (34 000–51 000 грн.).

Сьогодні звітування у форматі iXBRL набуває дедалі більшого поширення. На засіданні Комітету з управління системою фінансової звіт-

ності, створеного відповідно до Меморандуму № 102/15 про взаєморозуміння щодо розроблення та запровадження системи фінансової звітності від 18 грудня 2017 року, було схвалено електронний формат Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 року (v. 1.2) для використання суб'єктами звітування під час складання фінансової звітності в електронному форматі за 2020 рік та проміжної фінансової звітності у 2021 році [7; 11].

Електронний формат Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 року (v. 1.2) оприлюднений на офіційних сайтах НКЦПФР (www.nssmc.gov.ua), НБУ (www.nbu.gov.ua), Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua) та на офіційному сайті Системи фінансової звітності (www.frs.gov.ua).

Схвалення електронного формату Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 (v. 1.2) дає змогу завершити технічне налаштування компоненту Центру збору фінансової звітності (ЦЗФЗ), призначеного для подання суб'єктами звітування фінансової звітності, складеної на основі Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 року в єдиному електронному форматі.

Згідно зі статтею 49.3 ПКУ, податкова декларація подається за вибором платника податків, якщо інше не передбачено цим Кодексом, в один із таких способів [4]:

- особисто платником податків або уповноваженою на це особою;
- надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Згідно зі статтею 49.4 ПКУ, платники податків, що належать до великих та середніх підприємств, подають податкові декларації контролюючому органу в електронній формі з дотриманням вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Слід відзначити та охарактеризувати провідні українські сервіси обліку та звітності суб'єктів господарювання.

Отримання електронного цифрового підпису та сертифікатів ключів – <https://czo.gov.ua/ca-registry>. Отримати електронний цифровий підпис та сертифікат ключів можна в одному з акредитованих Міністерством юстиції України кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг (здійснюється підтримка електронних ключів різних центрів сертифікації, таких як АЦСК ІДД ДПС, АЦСК “Masterkey”, АЦСК «Україна», АЦСК ДП «Інформаційний центр» Міністерства юстиції, АЦСК АТ КБ «Приватбанк», апаратні ключі Алмаз, Кристал та Автор).

Електронний кабінет платника податків – <https://cabinet.tax.gov.ua>. Електронний кабінет

включає податковий календар, стан розрахунків з бюджетом, листування з органами ДФС, облікові дані, пошук інформації в реєстрах ДФС, подання заяв/запитів, подання декларації про майновий стан і доходи в електронному вигляді, сплату податків (фізичним особам), перегляд даних СЕА ПДВ, інші електронні сервіси.

API, або прикладний програмний інтерфейс (англ. Application Programming Interface) (набір визначень взаємодії різнотипного програмного забезпечення). У ІТС «Електронний кабінет» за допомогою API забезпечується взаємодія з Кабінетом різноманітного наявного програмного забезпечення щодо подання звітності та забезпечення документообігу між ДФС та іншими органами влади.

Взаємодія через програмний інтерфейс “REST API” (REST (скор. англ. Representational State Transfer, тобто «передача репрезентативного стану»)) – підхід до архітектури мережових протоколів, які забезпечують доступ до інформаційних ресурсів. Дані передаються у вигляді стандартного формату JSON (до якого вкладено зашифрований Base XML-документ). REST-протокол підтримує кешування, не залежить від мережового прошарку та не зберігає інформацію про стан між парами «запит – відповідь». Такий підхід забезпечує масштабіть системи і дає змогу їй еволюціонувати з новими вимогами.

Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності». Програмне забезпечення використовується для формування звітності до Пенсійного фонду України, Державної служби статистики України, ДПС України, а також накладання електронного цифрового підпису та шифрування електронних документів (дослідна експлуатація).

“ReporTax” – <https://reportax.com.ua>. Сьогодні понад 20 тисяч підприємців уже користуються “ReporTax” – ботом-бухгалтером для ФО СПД, який став першим в Україні сервісом, що допомагає підприємцям легко сплачувати податки та подавати звітність просто зі смартфона в “Telegram” за 5 хвилин на місяць; самостійно розраховує податки із суми доходів; має технологію підписання податкової звітності з “Mobile ID” (“Vodafone”) та ЕЦП (будь-якого АЦСК); дає змогу вести облік доходів та витрат у “Telegram”; нагадує про борги та терміни оплати/подання звітності.

“LigaReport” – <https://report.ligazakon.net>. Онлайн-сервіс для створення, подання й зберігання електронної звітності для компаній та приватних підприємців (ФО СПД) на будь-якій системі оподаткування.

«Приват24 для Бізнесу» – <https://privatbank.ua/business/elektronnyje-otchety>. Сервіс «Податкова

звітність» – безкоштовний сервіс для компаній і підприємців, що дає можливість формувати та передавати електронну звітність до контролюючих органів.

“iFin” – <https://www.ifn.ua>. Український сервіс подання електронної звітності та продовження ЕЦП, який включає такі послуги, як авто- і камеральна перевірка звітів, звітність ЄСВ, звітність з єдиного податку, податкові накладні, акцизні накладні, розрахунки коригування, звіти у фіскальну службу, звіти в службу статистики, звіти в казначейство.

“Taxer” (<https://taxer.ua/uk>) – онлайн-бухгалтерія для малого бізнесу. Для підприємців пропонуються послуги, які належать до сфери звітності, бухгалтерії, сервісів та підтримки. Програма передбачає подання звітності, формування бухгалтерських документів, архівування підприємницьких документів, повідомлення про зміни в системі оподаткування тощо.

«Арт-Звіт» – <https://art-zvit.com.ua>. Програма «Арт-Звіт Про» дає можливості для оптимізації роботи на всіх етапах подання електронної звітності. Для фізичних осіб – суб’єктів підприємницької діяльності програма включає автозаповнення та логічно-арифметичні перевірки звітності, інтеграцію з обліковими системами, повний перелік звітів, технічну підтримку.

“М.Е.Доc” – поширене українське програмне забезпечення для подання звітності до контролюючих органів та обміну юридично значущими первинними документами між контрагентами в електронному вигляді. Своєю зростаючою популярністю програма «Медок» зобов’язана низці таких важливих особливостей, які вигідно виділяють цей продукт серед інших:

- програма забезпечує максимальну автоматизацію документообігу та звітності без залучення додаткового стороннього програмного забезпечення;

- використовується шифрування електронного підпису, що забезпечує високий рівень інформаційної безпеки;

- документообіг контролюється на всіх проміжних етапах;

- сучасний приємний інтерфейс – комфортний для роботи та інтуїтивно зрозумілий;

- зменшення адміністративних витрат підприємства, а також економія робочого часу під час оформлення документації;

- повна відповідність бланків чинному законодавству із систематичною актуалізацією бази;

- висока надійність ПЗ, гарантована високим професійним рівнем авторів програми й оперативною технічною та інформаційною підтримкою;

- підвищення кваліфікації та отримання корисної інформації в одному пакеті послуг, що поставляється з програмою.

Сучасний документообіг, складний і масштабний, вимагає наявності в обліковій системі ефективного і водночас простого робочого інструменту. Програма “М.Е.Доc” є надійною, функціональною і зручною у використанні, а також може використовуватися підприємствами та організаціями різних форм власності, галузей і видів діяльності та форм оподаткування.

“СОТА Lite” дає змогу за лічені хвилини перейти на електронний документообіг зі своїми клієнтами, маючи під рукою будь-який гаджет із доступом до Інтернету (робота з документами будь-яких форматів, швидке отримання та погодження документів, зручний інструмент для відділу продажу).

“СОТА Enterprise” поєднує розширені можливості ЕДО і спектр функцій, що допоможуть вашому бізнесу скористатися всіма перевагами електронного документообігу (розподіл доступу за ролями співробітників, зручний пошук документів у електронному архіві, незамінний сервіс для роботи бухгалтерії).

“СОТА” має такий модульний склад: модуль «Звітність», модуль «Облік ПДВ», модуль «Облік акцизного податку».

Модуль «Звітність» допоможе вам легко надсилати звітність в електронному форматі до всіх контролюючих органів, а саме Державної податкової служби, Державної служби статистики, Пенсійного фонду України, Державної казначейської служби, ФСС з ТВП.

Модуль «Облік ПДВ» допоможе швидко зареєструвати податкові накладні та розрахунки коригування, адже всі шаблони відповідають вимогам законодавства, а також забезпечує створення податкової декларації на основі реєстру ПН, реєстрацію ПН/РК в ЄРПН, автоматизовану відправку запитів у ЄРПН та імпорт відсутніх ПН, обмін документами з контрагентами.

Модуль «Акциз» використовується виробниками та реалізаторами підакцизних товарів, зокрема спирту етилового та пального, та дає змогу створювати акцизні накладні й розрахунки коригування, створювати і реєструвати ТТН на спирт і алкоголь, обмінюватися е-ТТН з контрагентами, реєструвати та звіряти документи в ЄРАН, реєструвати ліцензії на спирт, алкоголь, тютюн.

Роль державних контролюючих органів у розробленні національних стандартів електронного звітування є значною. Для впровадження повноцінного електронного звітування в Україні, на нашу думку, з їх боку необхідно зробити такі кроки:

- 1) розробити і запровадити єдиний формат електронного звітування до всіх державних контролюючих органів;

- 2) узгодити національні стандарти електронної звітності з міжнародними (зокрема, з XBRL);

3) вжити суттєвих заходів для розвитку інфраструктури надання послуг, підвищення їх якості та збільшення кількості підприємств, які використовують їх у своїй господарській діяльності.

Участь державних органів у розробленні та впровадженні міжнародних стандартів електронного звітування, а також залучення до роботи над їх адаптацією суб'єктів господарської діяльності спрямовані на забезпечення сумісності національних стандартів електронного звітування з національними стандартами обліку і звітності.

Висновки і перспективи подальших досліджень у цьому напрямі. Отже, електронний документообіг є інструментом організації та адміністрування економічної інформації. Ефективність публічного управління сьогодні значною мірою залежить від швидкого вирішення завдань створення, відправлення, одержання, оброблення, передавання, зберігання електронних документів. Системи електронного документообігу підвищують ефективність роботи, скорочують тривалість вирішення завдань, пов'язаних із діяльністю суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Впровадження цифрових рішень спростить ведення податкового обліку та звітності для бізнесу. URL: <https://bit.ly/3Bt5jhM>.
2. Головацька С. І. Методичні аспекти обліково-інформаційного забезпечення ризик-орієнтованого управління будівельним підприємством. *Підприємництво і торгівля*. 2018. № 23. С. 70–76.
3. Про затвердження перекладу таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 25 жовтня 2019 року № 452. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/452%20%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7.pdf>.
4. Податковий кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Порядок роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання : Наказ Міністерства юстиції України від 11 листопада 2014 року № 1886/5. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
7. Про взаєморозуміння щодо розробки і впровадження Системи фінансової звітності : Меморандум від 18 грудня 2017 року № 102/15. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?Id=60836682>.
8. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 30 червня 2021 року № 2155-IX. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
9. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів Укра-

їни від 28 лютого 2000 року № 419 (із змінами). URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.

10. Revised Directive on transparency requirements for listed companies (Transparency Directive) : Директива ЄС від 12 червня 2013 року № 13/544. URL: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-544_en.htm.

11. Найпопулярніші сервіси електронного документообігу. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/naypopulyarnishi-servisi-elektronnogodokumentooobigu.html>.

REFERENCES

1. Vprovadzhennya tsyfrovoykh rishen' sprostyt' vedennya podatkovoho obliku ta zvitnosti dlya biznesu, available at: <https://bit.ly/3Bt5jhM>.
2. Holovats'ka, S. I. (2018), *Metodychni aspekty oblikovo-informatsiynoho zabezpechennya ryzyk-oriyentovanoho upravlinnya budivel'nyim pidpryyemstvom, Pidpryyemnytstvo i torhivlya*, № 23, s. 70–76.
3. Pro zatverdzhennya perekladu taksonomiyi finansovoyi zvitnosti za mizhnarodnymy standartamy finansovoyi zvitnosti : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 25 zhovtnya 2019 roku № 452, available at: <https://mof.gov.ua/storage/files/452%20%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7.pdf>.
4. Podatkovyy kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 2 hrudnya 2010 roku № 2755-VI, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Poryadok roboty z elektronnyimi dokumentamy u dilovodstvi ta yikh pidhotovky do peredavannya na arkhivne zberihannya : Nakaz Ministerstva yustytisyi Ukrainy 11.11.2014 № 1886/5, available at: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
6. Pro bukhholders'kyi oblik ta finansovu zvitnist' v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 roku № 996-XIV (iz zminamy), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
7. Pro vzayemorozuminnya shchodo rozrobky i vprovadzhennya Systemy finansovoyi zvitnosti: Memorandum vid 18 hrudnya 2017 roku № 102/15, available at: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?Id=60836682>.
8. Pro elektronni dovirchi posluhy : Zakon Ukrainy № 2155-IX vid 30.06.2021, available at: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
9. Pro zatverdzhennya Poryadku podannya finansovoyi zvitnosti : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 lyutoho 2000 roku № 419 (iz zminamy), available at: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
10. Revised Directive on transparency requirements for listed companies (Transparency Directive): Dyrektyva YeS vid 12.06.2013 № 13/544, available at: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-544_en.htm.
11. Naypopulyarnishi servisy elektronnoho dokumentoobihu, available at: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/naypopulyarnishi-servisi-elektronnogodokumentooobigu.html>.

Стаття надійшла до редакції 02 грудня 2021 р.